

شماره: ۵۸/۶۴۸۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۲/۰۴

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۱۰۲/۳۵۹۹۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ و پیرو نامه شماره ۵۸/۱۰۹۳۳۱

مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی و ماده (۲۰۰) قانون آیین نامه

داخلی مجلس شورای اسلامی طرح بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در جلسه علنی روز سه شنبه

مورخ ۱۴۰۲/۱/۲۹ مجلس جهت رفع ایرادات آن شورا بررسی و به شرح پیوست تصویب شد.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۵ / ۳۶۴۸۵

تاریخ ثبت: ۱۴۰۲ / ۲ / ۵

کد پرونده:

ساعت ورود:

طرح بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

فصل اول: کلیات

ماده ۱- اختصارات و اصطلاحات بکار رفته در این قانون، در معانی مشروح ذیل است:
الف- ...

ر- اشخاص مرتبط: اشخاص حقیقی یا حقوقی که با اشخاص تحت نظارت واجد رابطه مالکیتی، نمایندگی (اعم از نمایندگی قراردادی، قانونی و قضائی) یا مدیریتی بوده یا دارای قرابت نسبی (طبقه اول یا درجه یک از طبقه دوم) با سهامداران مؤثر یا مدیران اشخاص تحت نظارت باشند. تشخیص مصادیق، برعهده بانک مرکزی است.
ز- ...

ص- رمز پول: نوعی پول رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده است که در بستر یک پایگاه داده اشتراکی و غیرمتمرکز موجودیت می یابد. رمزپول به واسطه پذیرش کلیه اعضاء پایگاه داده موردنظر اعتبار می یابد و دامنه اعتبار آن هم محدود به اعضای همان پایگاه داده است.»

اصلاحات زیر در ماده (۱) اعمال می شود:

۱- در بند «ر» کلمه «مؤثر» بعد از عبارت «رابطه مالکیتی»، عبارت «شراکت تجاری»، قبل از کلمه «نمایندگی» و عبارت «یا سببی» پس از کلمه «نسبی» اضافه می شود.

۲- بند «ص» به شرح زیر اصلاح می شود:

ص- رمز پول: نوعی پول رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده است که در بستر پایگاه داده اشتراکی و غیرمتمرکز موجودیت می یابد و مبادله می شود.

ماده ۲- ...

فصل دوم: مسؤولیت، اهداف، وظایف و اختیارات

ماده ۳-

الف- ...

ب- بانک مرکزی باید با رعایت اسناد بالادستی نظام اهداف زیر را محقق کند:

۱- ...

در بند «ب» ماده (۳) به جای عبارت «اسناد بالادستی نظام» عبارت «سیاست‌های کلی نظام موضوع اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی» جایگزین می‌شود.

ماده ۴- ...

تبصره ۲- سهام بانک مرکزی در شرکتهای تابعه یا وابسته به بانک مرکزی که مشمول گروه دو ماده (۲) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی هستند، به‌عنوان سهام ممتاز، تلقی شده و تعیین اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل و کلیه اختیارات مدیریتی شرکتهای مزبور با بانک مرکزی است. بانک مرکزی مکلف به خرید سهام سایر سهامداران به تقاضای آنها با جبران کاهش ارزش ناشی از اجرای این تبصره است. رعایت مواد (۲) و (۳) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در مورد شرکتهای تابعه یا وابسته به بانک مرکزی الزامی است.

۱- ایراد ۳-۱ شورای نگهبان در ماده ۶۸ الحاقی رفع شده است.

۲- در تبصره (۲) ماده (۴)، عبارت «بانک مرکزی مکلف به جبران ضرر و زیان ناشی از اجرای این حکم نسبت به سهامدارانی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این حکم سهامدار شرکتهای مذکور بوده‌اند، می‌باشد و در صورت درخواست آنان، موظف به خرید سهام آنها با جبران کاهش ارزش ناشی از اجرای این تبصره است» جایگزین عبارت «بانک مرکزی مکلف به خرید سهام سایر سهامداران به تقاضای آنها با جبران کاهش ارزش ناشی از اجرای این تبصره است» می‌شود.

فصل سوم: ساختار

ماده ۵- ...

مبحث دوم- هیأت‌عالی

ماده ۷-

«الف- اعضای هیأت عالی عبارتند از:

۱- رئیس کل (رئیس هیأت عالی)

۲- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی

۳- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور یا معاون وی

۴- دو نفر اقتصاددان متخصص در زمینه سیاستگذاری پولی و ارزی

۵- دو نفر متخصص در حوزه بانکداری (یک نفر در زمینه حقوق بانکی و یک نفر

در زمینه امور مالی)

۶- معاون سیاستگذاری پولی

۷- معاون تنظیم‌گری و نظارت

...

بند الحاقی- معاونان مذکور در اجزای (۲) و (۳) بند «الف» باید از شرایط مذکور در

بند «ث» برخوردار باشند.

۱- ایراد ۱-۴ شورای نگهبان در ماده (۶۸) الحاقی رفع شده است.

۲- در اجزای (۲) و (۳) بند «الف» ماده (۷) عبارت «یا معاون وی» حذف می‌شود.

۳- بند الحاقی به انتهای بند «الف» ماده (۷) حذف می‌شود.

ب- وظایف

ماده ۸- ...

ماده ۹-

الف- جلسات هیأت عالی با حضور دوسوم اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات

آن با رأی موافق پنج عضو حاضر اتخاذ می‌گردد.

۱- در بند «الف» ماده (۹) عبارت «اکثریت مطلق آرای اعضای» جایگزین عبارت

«پنج عضو» می‌شود.

۲- با الحاق بند «پ» در مصوبه قبلی مجلس شورای اسلامی عناوین بندهای بعدی

متناسباً اصلاح می شود.

ب- ...

ث- شوراهاى تخصصی

ماده ۱۲- شوراهاى تخصصی هیأت عالی عبارتند از:

۱- شورای سیاستگذاری پولی و ارزی

۲- شورای تنظیم گری و نظارت بانکی

در ماده (۱۲) و سایر مواد (۱۳، ۱۴، ۱۸، ۲۰، ۲۴، ۲۹، ۴۲، ۴۷ و ۶۰)، واژه «شورا» جایگزین واژه «کمیته» می شود.

ماده ۱۳- ...

ماده ۱۴- ...

تبصره ۲- اعضای موضوع اجزای (۶) و (۷) باید حائز شرایط مندرج در جزء (۱) بند «ح» ماده (۷) این قانون باشند.

در تبصره (۲) ماده (۱۴) عبارت «اجزای (۵) و (۶)» جایگزین عبارت «اجزای (۶) و (۷)» می شود.

مبحث سوم- هیأت عامل

ماده ۱۵- ...

ماده ۱۸- برای حصول اطمینان از انطباق تصمیمات بانک مرکزی و اقدامات اشخاص تحت نظارت با موازین شرعی، شورای فقهی در بانک مرکزی تشکیل می شود تا موارد خلاف شرع را برای اصلاح به رئیس کل اعلام کند:

الف- ...

چ- شورای فقهی موظف است نسبت به مصوبات هیأت عالی و شوراهاى ذیل آن که حسب تشخیص رئیس شورای فقهی واجد ملاحظات شرعی می باشد، اظهار نظر نموده و موارد عدم انطباق با شرع را توسط رئیس یا نایب رئیس شورا بصورت کتبی به رئیس کل اعلام کند. فتوای معیار در مصوبات شورا، آرای فقهی ولی فقیه

است و در صورت نبود فتوای ولی فقیه، به روشی که ولی فقیه تعیین می کنند، عمل می شود. مهلت اظهارنظر شورا در موارد فوق پانزده روز است. عدم اظهارنظر در مهلت فوق به مثابه موافقت شورا تلقی می شود.

همچنین، شورا موظف است در خصوص موضوعاتی که توسط رئیس کل به شورای فقهی ارجاع می شود، یا توسط دبیرخانه یا به درخواست هریک از اعضای شورای فقهی در دستور کار شورا قرار می گیرد، اظهارنظر نموده، موارد عدم انطباق با شرع را به رئیس کل اعلام کند. رئیس کل موظف است مصوبات شورای فقهی را پیگیری و بر حُسن اجرای آنها نظارت کند.

مهلت اظهارنظر شورا در موارد فوق ده روز است. در صورتی که این فرصت برای رسیدگی و اظهارنظر کافی نباشد، مهلت مذکور با اعلام رئیس شورای فقهی ده روز دیگر اضافه می شود. مواردی که مطابق این قانون به شورای فقهی ارجاع شده است، پس از اعلام نظر شورا مبنی بر انطباق با موازین شرعی، یا گذشت مهلت های مذکور در این بند، مانعی برای اجرا نخواهد داشت.

ح- ...

ذ- دستورالعمل نحوه اداره جلسات شورای فقهی، نحوه تشکیل و اداره شوراهای تخصصی فقهی و کارشناسی و چگونگی نظارت فقهی شورا بر «اشخاص تحت نظارت» در چهارچوب قوانین مربوط توسط دبیر شورا پیشنهاد و پس از تصویب در شورای فقهی، توسط رئیس کل ابلاغ می شود.

۱- در صدر ماده (۱۸)، عبارت «و مصوبات» پس از عبارت «تصمیمات» اضافه می شود.

۲- در بند «چ» عبارت «مهلت اظهارنظر شورا در موارد فوق پانزده روز است. عدم اظهارنظر در مهلت فوق به مثابه موافقت شورا تلقی می شود.» حذف می شود.

۳- در بند «ذ»، عبارت «نحوه تشکیل و اداره شوراهای تخصصی فقهی و کارشناسی» حذف می شود.

ر- ...

ماده ۲۰-

الف- ...

پ- مؤسسات اعتباری موظفند با وضع قواعد و فرایندهای موردنظر بانک مرکزی در سامانه‌های داخلی خود و با استفاده از سامانه‌های حاکمیتی بانک مرکزی، از عدم انجام موارد زیر اطمینان حاصل کنند:

۱- ...

ج- شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات فناوری اطلاعات و مدیران سامانه‌های عملیاتی مؤسسات اعتباری موظفند قواعد محاسبه نسبت‌های احتیاطی موضوع این ماده و سایر موارد اعلامی بانک مرکزی را در سامانه‌های عملیاتی مؤسسات اعتباری اعمال کنند. مدیران شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات فناوری اطلاعات به مؤسسات اعتباری و مدیران سامانه‌های عملیاتی آنها که از اجرای حکم موضوع این بند و سایر الزامات نظارتی بانک مرکزی تخلف کنند، به مجازات‌های درجه چهار موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

چ- ...

۱- در بند «پ» ماده (۲۰)، عبارت «اعمال قواعد» جایگزین عبارت «وضع قواعد» می‌شود.
۲- در بند «ج» ماده (۲۰)، عبارت «شاخصهای احتیاطی» جایگزین عبارت «نسبتهای احتیاطی» می‌شود.

ماده ۲۱- ...

ماده ۲۲- به منظور رسیدگی و صدور احکام انتظامی نسبت به تخلفات «اشخاص تحت نظارت» یا مدیران، کارکنان و سهامداران مؤثر آنها از قوانین، مقررات و تصمیمات بانک مرکزی شامل دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها، یک هیأت انتظامی به شرح زیر در بانک مرکزی تشکیل می‌شود:

الف- هیأت انتظامی بانک مرکزی متشکل از سه نفر به شرح زیر است:

۱- یک قاضی مسلط به قوانین و مقررات پولی و بانکی با حداقل ده سال تجربه قضائی مفید و مرتبط که به پیشنهاد رئیس کل توسط رئیس قوه قضائیه انتخاب می شود.

۲- دو نفر کارشناس خبره بانکی با حداقل بیست سال تجربه مفید مرتبط که به پیشنهاد رئیس کل توسط هیأت عالی انتخاب می شوند.

اعضای هیأت انتظامی بانک مرکزی از بین افراد خوشنام، امین و مورد وثوق برای مدت دو سال انتخاب می شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است. در صورتی که توسط مرجع قضائی صالح احراز شود که اعضای هیأت انتظامی بانک مرکزی توانایی لازم برای انجام وظائف محوله را از دست داده اند، یا شرط وثاقت و امانت از آنان زائل شده است، توسط مقام منصوب کننده عزل می شوند.

ب- معاون تنظیم گری و نظارت با حفظ مسؤولیت، به عنوان دادستان هیأت انتظامی بانک مرکزی تعیین می شود و بدون حق رأی در جلسات هیأت انتظامی شرکت می کند. پ- هیأت انتظامی بانک مرکزی موظف است به دعاوی مطروحه به فوریت رسیدگی کند. آراء صادره از هیأت انتظامی بانک مرکزی ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ، به ترتیبی که در بند «ح» ذکر می شود، قابل اعتراض است.

ت- قاضی عضو هیأت انتظامی بانک مرکزی رئیس آن هیأت است. جلسات هیأت انتظامی بانک مرکزی با حضور کلیه اعضاء تشکیل می شود و ملاک صدور رأی، رأی اکثریت اعضای هیأت است. آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی قطعی و لازم الاجرا است.

ث- صدور دستور موقت یا حکم توقف نسبت به آراء صادره از هیأت انتظامی بانک مرکزی توسط مراجع قضائی مجاز نمی باشد.

ج- رئیس هیأت انتظامی بانک مرکزی می تواند از اشخاص مطلع برای شرکت در جلسات هیأت دعوت به عمل آورد.

چ- دبیرخانه هیأت انتظامی بانک مرکزی در حوزه معاونت تنظیم گری و نظارت تشکیل می شود.

ح- آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ یا اعلان، توسط محکوم علیه یا اشخاص ثالث متضرر قابل تجدید نظر خواهی در دیوان عدالت اداری است.

خ- رئیس دیوان عدالت اداری موظف است یک شعبه تجدیدنظر دیوان را به عنوان شعبه ویژه تجدیدنظر آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی اختصاص دهد. قاضی شعبه مزبور باید از حداقل پانزده سال سابقه قضائی مفید و مرتبط برخوردار باشد.

د- هیأت انتظامی بانک مرکزی بموجب این قانون به هیأت‌های مذکور در بند (۲) ماده (۱۰) قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری اضافه می‌شود. شعبه ویژه تجدیدنظر آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی موظف است تقاضاهای تجدیدنظر از آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی را براساس ترتیبات مذکور در ماده (۶۳) قانون یادشده رسیدگی کند.

ذ- رئیس کل بانک مرکزی موظف است به تعدادی که رئیس دیوان عدالت اداری درخواست می‌کند، مشاور بانکی موثق و امین به دیوان معرفی نماید. رئیس دیوان عدالت اداری موظف است در اجرای ماده (۷) قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، از میان مشاوران یادشده، حداقل سه مشاور به شعبه ویژه تجدیدنظر آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی معرفی نماید. قاضی شعبه مزبور موظف است نظرات مشاوران را استماع نموده و در صورتی که رأی وی مبنی بر رد نظر اکثریت آنان باشد، در رأی خود دلایل رد نظر مشاوران را صراحتاً بیان نماید.

ر- رأی شعبه ویژه تجدیدنظر آراء هیأت انتظامی بانک مرکزی قطعی و لازم‌الاجرا است و در هیچ مرجع یا شعبه دیگری قابل فرجام خواهی، رسیدگی مجدد یا اعاده دادرسی نمی‌باشد مگر این که رئیس قوه قضائیه رأی شعبه تجدیدنظر را خلاف بین شرع یا قانون تشخیص دهد که در این صورت فقط برای یک بار پرونده را با ذکر دلیل برای رسیدگی ماهوی و صدور رأی به شعبه هم عرض که دارای ویژگیهای بند «خ» این ماده باشد، ارجاع می‌نماید. رسیدگی در شعبه هم عرض باید مطابق بندهای «د» و «ه» این ماده انجام شود.

۱- متن زیر به انتهای جزء (۱) بند «الف» ماده (۲۲) اضافه می‌شود:
«مشورت رئیس کل نافی اختیار تام رئیس قوه قضائیه در نصب قاضی نیست».

۲- عبارت «ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ»، از بند «پ» حذف می‌شود.

۳- عبارت زیر به انتهای بند «ح» اضافه می‌شود:
«در صورتی که اشخاص ثالث متضرر عذر شرعی یا قانونی داشته باشند، مدت عذر به مهلت اعتراض اضافه می‌شود و اشخاص مزبور می‌توانند در خصوص ضرر و زیان وارده به خود، در مهلت فوق، اعتراض کنند».

۴- در خصوص بندهای ۳-۷ و ۴-۷ ایرادات شورای نگهبان، مجلس بر مصوبه قبلی خود اصرار ورزید.

۵- در بند «ت» عبارت «ملاک، رأی اکثریت است» جایگزین عبارت «ملاک صدور رأی، رأی اکثریت اعضای هیأت است» می‌شود.

۶- در سطر آخر بند «ر» عبارت «بندهای د و ه» به عبارت «بندهای د و ذ» اصلاح می‌شود.

ماده ۲۳-

الف- ...

تبصره- حکم این بند مانع رعایت قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل خاص در مواردی که مشمول قانون مذکور می‌شوند، نیست.

ب- ...

۶- اعمال محدودیت یا ممنوعیت در خصوص توزیع سود، اندوخته بین سهامداران مؤثر توسط «شخص تحت نظارت» تا سقف پنج سال.

۷- ...

۱- در تبصره ماده (۲۳) واژه «حساس» جایگزین واژه «خاص» می‌شود.

۲- در جزء (۶) بند «ب» ماده (۲۳) عبارت «سود یا اندوخته» جایگزین عبارت «سود، اندوخته» می‌شود.

ماده ۲۵- ارتکاب موارد زیر توسط «اشخاص تحت نظارت» تخلف محسوب شده و بانک مرکزی می‌تواند متخلف را رأساً به ترتیب مذکور در این ماده جریمه کند. مبلغ جریمه با توجه به شرایط وقوع تخلف و شدت و اهمیت آن و میزان همکاری قبلی «شخص تحت نظارت» با بانک مرکزی، به تشخیص رئیس‌کل، کاهش می‌یابد:

۱- ...

۲- در مواردی که انجام و ثبت تراکنش باید از ترتیبات خاصی پیروی کند و «شخص تحت نظارت» ترتیبات مزبور را رعایت نکند؛ به ازای هر تراکنش تا مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

۳- ...

در بند (۲) ماده (۲۵)، عدد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) جایگزین عدد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) می‌شود.

ماده ۲۶- ...

ماده ۲۸- چنانچه معاون تنظیم‌گری و نظارت در نتیجه اقدامات اکتشافی یا از طرق دیگر تشخیص دهد که مؤسسه اعتباری از حدود مجاز شاخص‌های مذکور در ماده (۲۰) این قانون تخلف کرده، یا در آستانه تخلف از آن‌ها قرار دارد، می‌تواند پس از کسب موافقت رئیس‌کل، مؤسسه اعتباری را با رعایت تناسب، ملزم به اجرای تمام یا بخشی از اقدامات پیشگیرانه زیر کند:

۱- ...

۱۳- تشدید نسبت‌های احتیاطی مذکور در بند «الف» ماده (۲۰) این قانون

در بند (۱۳) ماده (۲۸)، عبارت «شاخصهای احتیاطی» جایگزین عبارت «نسبهای احتیاطی» می‌شود.

تبصره - ...

ماده ۲۹- در صورتی که معاون تنظیم‌گری و نظارت اقدامات پیشگیرانه را کافی نداند، می‌تواند پس از کسب موافقت رئیس‌کل، مؤسسه اعتباری را ملزم کند تا ظرف یک‌ماه برنامه اصلاحی ارائه نماید. در صورتی که ظرف مهلت مقرر برنامه

اصلاحی مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی ارائه نشود یا برنامه ارائه شده به تأیید کمیته تنظیم‌گری و نظارت نرسد، معاون تنظیم‌گری و نظارت برنامه اصلاحی مؤسسه اعتباری موردنظر را رأساً تهیه و جهت تصویب به کمیته مزبور ارائه می‌نماید.

برنامه اصلاحی می‌تواند مشتمل بر تمام یا بخشی از اقدامات زیر باشد:

- ۱- فروش بخشی از دارایی‌ها
- ۲- افزایش سرمایه با سلب حق تقدم از سهامداران یا بدون آن، با تصویب هیأت عالی
- ۳- افزایش اندوخته‌ها و ذخایر
- ۴- کاهش شعب یا محدودیت در توسعه آن
- ۵- فروش شرکت‌های تابعه
- ۶- تبدیل مطالبات حال شده سهامداران به سرمایه
- ۷- تبدیل بدهی‌های تبعی غیرسپرده‌ای به سهام
- ۸- تغییر سهامداران مؤثر از طریق الزام ایشان به کاهش سهام خود، با تصویب هیأت عالی تبصره- در صورتی که مؤسسه اعتباری که به موجب این ماده ملزم به افزایش سرمایه شده است، دولتی باشد، دولت موظف است منابع مورد نیاز برای افزایش سرمایه مؤسسه اعتباری موردنظر را در لایحه اصلاحیه قانون بودجه همان سال یا لایحه بودجه سال بعد با تخصیص صددرصد پیش‌بینی کند. در صورتی که دولت به این حکم عمل نکرده یا پیشنهاد دولت مورد موافقت مجلس قرار نگیرد، افزایش سرمایه مؤسسات اعتباری دولتی موضوع این تبصره از محل عائدی دولت از سود خالص بانک مرکزی با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

۱- در ماده (۲۹) عبارت «برنامه بازسازی» جایگزین عبارتهای «برنامه اصلاحی» می‌شود.

۲- در فراز اول ماده (۲۹) عبارت «برنامه بازسازی خود را که قبلاً به تأیید شورای

تنظیم‌گری و نظارت بانکی رسیده است، به موقع اجرا بگذارد؛ یا حسب درخواست معاون تنظیم‌گری و نظارت، برنامه بازسازی خود را اصلاح نموده و پس از تأیید اجرا نماید» جایگزین عبارت «برنامه اصلاحی ارائه نماید» می‌شود.

۳- یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به شرح زیر به ماده ۲۹ الحاق و عنوان تبصره قبلی به تبصره (۱) می‌شود:

«تبصره ۲- در صورتی که به تشخیص معاون تنظیم‌گری و نظارت، تأیید رئیس کل و تصویب دوسوم اعضای هیأت عالی، اجرای برخی از اقدامات اصلاحی مذکور در برنامه بازسازی مؤسسه اعتباری، مقدم بر انجام اقدامات پیشگیرانه، ضرورت داشته باشد، معاون تنظیم‌گری و نظارت موظف است مؤسسه اعتباری را ملزم به اجرای اقدامات اصلاحی مورد نظر نماید.»

ماده ۳۰- ...

ماده ۳۱- هیأت سرپرستی موقت علاوه بر کلیه وظایف و اختیاراتی که در اساسنامه مؤسسه اعتباری برای هیأت مدیره و هیأت عامل پیش‌بینی شده است، وظایف و اختیارات زیر را دارا می‌باشد:

الف- وظایف:

۱- ...

تبصره- هیأت سرپرستی موقت موظف است در صورت احراز وقوع شرایط مندرج در این جزء، ابطال قراردادهای یادشده و جبران خسارت وارده را از دادرای ویژه جرائم پولی و بانکی درخواست کند. دادرای ویژه جرائم پولی و بانکی باید با توجه به موارد اهم لازم الرعایه، به این دعاوی به‌فوریت و خارج از نوبت رسیدگی کند.

۳- ...

ب- اختیارات:

۱- تعلیق حق برداشت سپرده «اشخاص مرتبط» مؤسسه اعتباری؛

۲- تعلیق حق برداشت سپرده سایر سپرده‌گذاران مازاد بر ده برابر مبلغ سپرده

ضمانت شده توسط صندوق ضمانت سپرده‌ها حداکثر به مدت دو سال، با اذن هیأت عالی؛

۳- تعلیق حق برداشت سپرده سپرده‌گذارانی که هم‌زمان بدهی حال شده به مؤسسه اعتباری دارند، تا سقف مانده بدهی حال شده آنان

۴- تهیه گزارش ارزیابی کیفیت دارایی‌ها و اصلاح صورتهای مالی به منظور شفاف شدن میزان و کیفیت دارایی‌ها؛

۵- خاتمه دادن به خدمت برخی از کارکنان مؤسسه اعتباری تحت سرپرستی با حفظ کلیه حقوق قانونی آنان با رعایت قوانین مربوط؛

۶- به‌کارگیری اشخاص مورد وثوق و امین در مؤسسه اعتباری تحت سرپرستی به صورت موقت؛

۷- پیشنهاد گزیر مؤسسه اعتباری.

۱- در تبصره جزء (۲) بند «الف» ماده (۳۱) عبارت «مرجع قضائی ذی صلاح» جایگزین عبارت «دادسرای ویژه جرائم پولی و بانکی» می‌شود.

۲- به انتهای جزء (۱) بند «ب» عبارت «مازاد بر مبلغ سپرده ضمانت شده توسط صندوق ضمانت سپرده‌ها تا زمان تعیین تکلیف مؤسسه اعتباری» اضافه می‌شود.

۳- جزء (۳) بند «ب» حذف و تبصره زیر به انتهای جزء (۲) الحاق می‌شود:

تبصره- سپرده‌گذارانی که بدهی حال شده به مؤسسه اعتباری دارند و مشمول محدودیت‌های اجزای (۱) و (۲) این بند نیستند، حق برداشت سپرده آنها تا سقف مانده بدهی حال شده آنان تعلیق می‌شود.

۴- عبارت «در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط» به انتهای جزء (۴) بند «ب» اضافه می‌شود.

... ۵-

ماده ۳۲- پس از انتصاب هیأت سرپرستی موقت:

الف- ...

ث- اقدامات صورت پذیرفته توسط هیأت سرپرستی موقت، با شکایت سهامداران، مدیران یا سایر ذی‌نفعان مؤسسه اعتباری تحت سرپرستی به هیچ‌وجه ملغی‌الاثربا باطل نمی‌شود. اشخاصی که از تصمیمات و اقدامات هیأت سرپرستی موقت متضرر شده‌اند، می‌توانند با رعایت بند «ت» این ماده، به هیأت انتظامی بانک مرکزی شکایت کنند. هیأت انتظامی بانک مرکزی موظف است به دعاوی مطروحه مطابق ترتیبات مذکور در ماده (۲۲) رسیدگی کند.

در بند «ث» ماده (۳۲)، عبارت «اقدامات صورت پذیرفته توسط هیأت سرپرستی موقت، با شکایت سهامداران، مدیران یا سایر ذی‌نفعان مؤسسه اعتباری تحت سرپرستی به هیچ‌وجه ملغی‌الاثربا باطل نمی‌شود» حذف می‌شود.

ماده ۳۳- ...

ماده ۳۴- در صورتی که مؤسسه اعتباری نسبت به مصوبه هیأت عالی مبنی بر تعیین هیأت سرپرستی موقت یا گزیر معترض باشد، می‌تواند اعتراض خود را به همراه دلایل و مستندات ظرف سه‌روز کاری از زمان ابلاغ، به دبیرخانه هیأت انتظامی بانک مرکزی تسلیم نماید. هیأت انتظامی بانک مرکزی موظف است ظرف یک هفته نسبت به اعتراض واصله، رسیدگی و اقدام به صدور رأی نماید. مهلت رسیدگی و صدور رأی، با اعلام رئیس هیأت انتظامی بانک مرکزی به رئیس کل، تا سه روز دیگر قابل تمدید است. سایر ترتیبات رسیدگی به اعتراض‌های موضوع این ماده، مشابه ترتیبات مذکور در ماده (۲۲) است.

در ماده (۳۴) عبارت «به همراه دلایل و مستندات» حذف می‌شود.

مبحث دوم- رسیدگی به اختلافات «اشخاص تحت نظارت» با یکدیگر و دعاوی حقوقی مشتریان و سایر ذی‌نفعان علیه «اشخاص تحت نظارت» و بالعکس
ماده ۳۵-

الف- اختلافات حقوقی اشخاص تحت نظارت با یکدیگر و با مشتریان آنها و سایر اشخاص ذیربط، که مرتبط با موضوع فعالیت مصرح در اساسنامه «اشخاص تحت

نظارت» باشد، توسط شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی رسیدگی می شود. شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود قوه قضائیه و در محدوده امکانات آن قوه در مراکز استانها و شهرهای پرجمعیت تشکیل می شود. شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی شامل شعب بدوی و تجدیدنظر هستند.

ب- بانک مرکزی می تواند با تأیید هیأت عالی، کارشناسانی را برای ارائه مشاوره به قضات شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی به رئیس قوه قضائیه معرفی کند. کارشناسان مذکور از طریق رؤسای کل دادگستری استانها به شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی معرفی می شوند. قضات شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی موظفند قبل از انشاء رأی، نظر کارشناس یا کارشناسان معرفی شده به شعبه را استعلام کنند و در صورتی که رأی آنان خلاف نظر کارشناس یا کارشناسان معرفی شده باشد، باید در متن رأی خود، دلایل رد نظر کارشناسی را تصریح نمایند.

پ- شعب ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی از حیث دادرسی و هزینه دادرسی تابع قوانین مربوط هستند.

ت- حق الزحمه کارشناسان موضوع این ماده توسط هیأت عالی تعیین و از محل بودجه بانک مرکزی پرداخت می شود.

ث- کارشناسان مذکور در بند «ب» این ماده نباید هیچ گونه رابطه مالکیتی، مدیریتی یا مشاوره‌ای با «شخص تحت نظارت» طرف دعوی داشته باشند.

یک بند به شرح زیر به انتهای ماده (۳۵) الحاق می شود:

ج- اشخاص حقوقی که پیش از این رسیدگی به اختلافات آنان در هیأت داوری موضوع ماده (۳۶) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ صورت می گرفته می توانند کماکان برای رسیدگی به اختلافات خود نزد هیأت مزبور طرح دعوی نمایند.

مبحث سوم- پیگیری جرائم پولی و بانکی

ماده ۳۶- ...

ماده ۳۸- اعطای هرگونه پروانه فعالیت و ارائه هرگونه خدمت به اشخاصی که بدون مجوز بانک مرکزی اقدام به فعالیت‌های مذکور در بند «الف» ماده (۳۷) این قانون می‌نمایند، ممنوع است. همچنین، استفاده آگاهانه کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دستگاههای دولتی و عمومی غیردولتی از خدمات اشخاصی که بدون مجوز مبادرت به فعالیت‌های مذکور در بند «الف» ماده (۳۷) می‌کنند، ممنوع می‌باشد. شخص حقیقی، وکیل یا نماینده حقوقی شخص حقوقی مرتکب، به یک یا چند مورد از مجازات‌های درجه شش ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد. منظور از خدمت در این ماده، هرگونه خدمتی است که تداوم فعالیت غیرقانونی اشخاص یادشده در حوزه پولی و بانکی را امکان‌پذیر می‌سازد.

در صدر ماده (۳۸) عبارت «اعطای هرگونه پروانه فعالیت و» حذف می‌شود.

ماده ۳۹- ...

ماده ۴۶- بانک مرکزی مجاز است روش‌های مورد تأیید شورای فقهی از جمله توافق بازرخريد (ریپو)، در ازای دریافت اوراق منتشر یا تضمین شده توسط دولت یا بانک مرکزی، تسهیلات کوتاه مدت به مؤسسات اعتباری اعطاء کند. سقف زمانی تسهیلات موضوع این ماده نود روز و قابل تمدید است.

در ماده (۴۶)، عبارت «در قالب» قبل از عبارت «روشهای مورد تأیید شورای فقهی» اضافه می‌شود.

ماده ۴۷- ...

ماده ۵۱- رئیس کل، نماینده جمهوری اسلامی ایران در صندوق بین‌المللی پول و سایر نهادهای پولی بین‌المللی است. انجام کلیه وظایف و اعمال اختیاراتی که به موجب قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس منعقد در برتن وودز مربوط به تأسیس صندوق و بانک بین‌المللی مصوب ۱۳۲۴/۱۰/۶ به بانک ملی ایران

واگذار شده است، با رعایت قوانین و ملاحظات شرعی با بانک مرکزی می‌باشد.

در ماده (۵۱) عبارت «موازن شرعی» جایگزین عبارت «ملاحظات شرعی» می‌شود.

ماده ۵۲- ...

ماده ۵۶-

الف- سرمایه بانک مرکزی متشکل از سرمایه پرداخت شده، اندوخته عام، مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی و سایر اندوخته‌های احتیاطی است. دارایی‌های بانک مرکزی در برابر تعهدات دولت، قابل واگذاری، ترهین یا مصادره نمی‌باشد.

ب- بانک مرکزی موظف است سالانه پنجاه درصد (۵۰٪) سود خالص قبل از مالیات خود را به حساب اندوخته عام منظور کند و باقیمانده را پس از کسر بخشی از سود جهت منظور نمودن به اندوخته احتیاطی که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین خواهد شد و پس از اجرای حکم مذکور در تبصره (۲) ماده (۲۹) این قانون به دولت پرداخت کند. پرداخت سود توسط بانک مرکزی به دولت قبل از تصویب صورتهای مالی بانک مرکزی و قبل از اجرای تبصره مذکور ممنوع است. همچنین، هر سه سال یکبار پنجاه درصد (۵۰٪) موجودی حساب اندوخته عام باید صرف افزایش سرمایه بانک مرکزی شود. پ- اگر بانک مرکزی در نتیجه عملیات خود در طول سال مالی متحمل زیان شود، زیان مزبور باید از محل حساب اندوخته عام تأمین شود. اگر میزان حساب اندوخته عام برای پوشش کل زیان کافی نباشد، دولت باید ظرف سی روز از زمان تصویب صورتهای مالی توسط مجمع عمومی بانک مرکزی، به میزان کسری، اوراق بهادار دولتی (سند بدهی دولت به بانک مرکزی) در اختیار بانک مرکزی قرار دهد.

تبصره ۱- اوراق موضوع این ماده قابل عرضه در بازار و واگذاری به غیر نیست و در صورت سودآوری بانک مرکزی در سالهای بعد، متناسباً به دولت عودت داده می‌شود. تبصره ۲- اوراق موضوع این ماده و اوراق موضوع بند «پ» ماده (۵۷) این قانون از حدود و مقررات مربوط به انتشار اوراق بهادار دولتی در قوانین برنامه و بودجه‌های سنواتی مستثنی است.

در مواد (۵۶) و (۵۷) عبارت «اندوخته قانونی» جایگزین عبارات «اندوخته عام» می‌شود.

ماده ۵۸- ...

ماده ۶۰- اعضای مجمع عمومی، هیأت عالی و کمیته‌های تخصصی ذیل آن، هیأت-عامل، هیأت نظار، شورای فقهی، هیأت انتظامی، مدیران و سایر کارکنان مؤثر بانک مرکزی به تشخیص هیأت نظار مشمول احکام زیر هستند:
الف- ...

ج- انجام کار دائم یا موقت برای «اشخاص تحت نظارت» یا ارائه هرگونه خدمت به آنها، توسط اعضای هیأت عالی، هیأت عامل و هیأت‌های انتظامی پس از پایان دوره عضویت آنها؛ به مدت سه سال، و برای سایر اشخاص موضوع این ماده به مدت دو سال ممنوع است. در صورت عدم دریافت حقوق از محل دیگر یا عدم دریافت مستمری بازنشستگی، بانک مرکزی موظف است به این افراد حقوقی معادل میانگین دریافتی آنها در سال پایانی پرداخت کند. دریافت حقوق از محل دیگر جرم محسوب می‌شود و به پرداخت پنج برابر مبالغ دریافتی از بانک مرکزی پس از پایان خدمت، محکوم می‌گردد.

در بند «ج» ماده (۶۰)، واژه «مجرم» قبل از عبارت «به پرداخت پنج برابر مبالغ دریافتی از بانک مرکزی پس از پایان خدمت، محکوم می‌گردد» اضافه می‌شود.

ماده ۶۶- مفاد این قانون، مادام که در قوانین بعدی به طور صریح نسخ یا اصلاح نشده باشد، معتبر خواهد بود.

در ماده (۶۶) مجلس بر مصوبه قبلی خود اصرار ورزید.

به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در ردیف‌های ۱-۳ و ۱-۴، یک ماده به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۶۸- نصاب موضوع تبصره (۷) ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی در خصوص مؤسسات اعتباری به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و نهم فروردین ماه یکهزار و

چهارصد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف